

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Охорона і використання історико-культурної спадщини

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту
Протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Охорона і використання історико-культурної спадщини
Викладач	Дутчак Олена Іванівна, доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту
Контактний телефон викладача	+380980623468
Е-mail викладача	olena.dutchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/f930f2207e278fe22128
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Структурні елементи культури України: матеріальна культура та духовна культура. Класифікація об'єктів історико-культурної спадщини. Формування елементів правової охорони пам'яток на території України (IX – XX ст.). Правова охорона пам'яток історії та культури в УРСР. Процес формування українського пам'яткоохоронного законодавства. Особливості законодавства України про охорону, використання і примноження культурної спадщини. Міжнародно-правове співробітництво України з європейськими державами у сфері реституції і повернення культурних цінностей. Нормативно-правові аспекти обліку об'єктів історико-культурної спадщини. Об'єкти матеріальної культури України під охороною ЮНЕСКО. Архівна система України. Ніціональний архівний фонд. Музеї України. Бібліотечна система України.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Мета дисципліни – формування у студентів теоретичних знань стосовно матеріальної та духовної культурної спадщини України, її охорони та збереження.

Завдання:

- ознайомлення із сучасною класифікацією матеріальних історико-культурних пам'яток;
- надання систематизованих знань стосовно сучасної культурної політики України у сфері охорони матеріальної культурної спадщини;
- засвоєння і використання знань щодо правового захисту матеріальної культурної спадщини;
- формування компетенцій щодо ефективного та поліваріантного використання історико-культурної спадщини в соціокультурній діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК 10. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

ЗК 12. Здатність розробляти та управляти проектами;

ЗК 14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК 18. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

СК 19. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними процесами;

СК 22. Вміння використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проектами;

СК 29. Здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери;

СК 30. Здатність розробляти та впроваджувати сучасні форми забезпечення соціокультурного партнерства.

РН 4. Здійснювати практичну діяльність відповідно до чинного законодавства;

РН 7. Здійснювати проектувальну роботу;

РН 9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію;

РН 13. Обґрунтовувати управлінські рішення;

РН 7. Формувати професійні мережі, адвокації та лобіювати інтереси проекту/сектора (галузі).

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 180 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		34		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		36		
самостійна робота		110		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
1	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»	1	Нормативний (цикл загальної підготовки)	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Теоретико-практичні засади поняття «історико-культурна спадщина».		2	2	7
Тема 2. Становлення законодавства про охорону культурної спадщини України		2	2	7
Тема 3. Формування національного законодавства про охорону і використання культурної спадщини в Україні		2	2	7
Тема 4. Правове забезпечення реституції і повернення культурних цінностей, втрачених і незаконно переміщених (вивезених) з України		2	2	8
Тема 5. Об'єкти ЮНЕСКО в Україні		4	4	7
Тема 6. Історико-культурні заповідники України		2	4	7
Тема 7. Національні природні парки, заповідники, ботанічні сади, пам'ятки садово-паркового мистецтва		2	2	8
Тема 8. Музеї України в системі охорони, збереження і презентації пам'яток історії та культури		2	2	7
Тема 9. Національні релігійні святині України		4	4	7

Тема 10. Етнокультурний потенціал України	2	2	8
Тема 11. Архівна справа як форма збереження та використання історико-культурних пам'яток	2	2	7
Тема 12. Бібліотечна справа як форма збереження та використання історико-культурних пам'яток	2	2	7
Тема 13. Релігійні вірування українців: проблеми збереження та використання в соціокультурній діяльності	2	2	7
Тема 14. Археологічні пам'ятки України	2	2	8
Тема 15. Міжнародний досвід охорони та збереження історико-культурних пам'яток	2	2	8
ЗАГ.	34	36	110

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • підсумковий семестровий (підсумкова контрольна робота). <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та</p>
--	---

	<p>успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі письмової контрольної роботи. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 30 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмова робота включає 3 блоки завдань за тематикою курсу.</p> <p>Студенти денної форми навчання завершують її виконання і здають на 9-му занятті практичного курсу. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.</p>
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

1. Акуленко В.І. Охорона пам'яток культури в Україні. Київ, 1991. 193 с.
2. Гріффен Л.О. Пам'ятка техніки як феномен історії і культури. Праці Центру пам'яткознавства. 2008. Вип. 14. С. 40 – 52.
3. Гріффен Л.О., Константинов, В.О. Український технічний музей. Центр пам'яткознавства НАН України та УТОПіК. Ніжин, 2008. 172 с.
4. Закон України «Про охорону культурної спадщини» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>.
5. Заремба С.З. Нариси з історії українського пам'яткознавства. Київ: Аратта, 2002. 204 с.
6. Заремба С.З. Пам'яткознавство України: історія і сучасність. Праці Центру пам'яткознавства. 1992. Вип. 1. С. 5 – 24.
7. Заремба С.З. Українське пам'яткознавство: історія, теорія, сучасність. Київ, 1995. 289 с.
8. Зозуля С.Ю. Створення реєстру некрополістичних пам'яток України. Праці Центру пам'яткознавства. 2006 Вип. 10. С. 205 – 223.
9. Ковальчук Г.І. Книжкові пам'ятки (рідкісні та цінні книжки) в бібліотечних фондах. Київ, 2004. 644 с.
10. Кот, С. І. Загальні питання висвітлення пам'яток. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури (на матеріалах Зводу пам'яток історії та культури України). Київ, 1999. 301 с. Частина перша. С.18—70.
11. Кот С.І. Теоретичні проблеми пам'яткознавства. Пам'яткознавчі студії в Україні: теорія і практика. Київ, 2007. С. 4-64.
12. Пам'яткознавчі студії в Україні: теорія і практика. Київ, 2007. 336 с.
13. Прибега Л.В. До питання термінологічних визначень у пам'яткоохоронній методиці. Праці Центру пам'яткознавства. 2003. Вип. 5. С.18 – 32.
14. Прибега Л.В. Охорона та реставрація об'єктів архітектурно-містобудівної спадщини України: методологічний аспект. Київ, 2009. 304 с.
15. Руденко С.Б. Музейна пам'ятка: соціокультурна сутність та місце в системі історико-культурних цінностей: монографія. Київ, 2012. 120 с.
16. Руденко С.Б. Про фундаментальні засади пам'яткознавства. Праці Центру пам'яткознавства. 2008. Вип. 14. С. 18 – 40.
17. Руденко С.Б. Терміносистема пам'яткознавства: уточнення дефініцій. Праці Центру пам'яткознавства. 2006. Вип. 9. С. 213-225.

*Дутчак О.І., доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю,
шоу-бізнесу та івентменеджменту*